VI. évfolyam. Szeged, 1883. vasárnap, szeptember 30 án. 223 szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR
szétküldéssel helyben vagy vidékre:
Egész évre . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . 3 frt 50 kr.
Egy hónap . . 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:
Iskola-utcza, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal nyérsékelt árjegyzék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:
Iskola-utcza, Dáni-ház, 18. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Hazafias nyilatkozat.

Szeged, szeptember 29.

Több fővárosi lapban Krassó-Szörénymegye románajku lakosságát illetőleg megdöbbentő közlemények és levelezések jelentek meg. Ezekben a nevezett megye románajku lakossága hazaárulással vádoltatott azon imputáczióval, hogy ott a legveszedelmesebb, büntetést érdemlő, a magyar államesze ellen irányuló és hazánk integritását veszélyeztető üzelmek folynak.

A hazai közvélemény a horvát zendülés izgalmainak benyomása alatt nagyobb sulyt tektetett azon hirekre, mint aminőt megérdemeltek volna még akkor is, ha valóságon alapulnak. A horvát henczegés és a román fondorkodás a közel jövőben várható általános belviszályok előjeleül vétetett. Ennek folytán merültek föl azok a hirek, melyek Tisza Kálmán állásának megingatásáról szóltak és a helyzetet válságosnak tüntették föl. Mi elég gyakran és minden tartózkodás nélkül mondtunk itéletet a Tisza-kormány szerencsétlen kormányzatáról. Mi is azok közé számitjuk magunkat, kik a kormány bukását óhajtjuk, mert a nemzet érdeke szerintünk azt kivánja, hogy az alkudozás embereit váltsa föl a hatalmon a nemzeti radikálizmus, a független magyar állam megalkotása czéljából.

Amily nyiltan szoktuk támadni a Tisza-kormányt, épp oly nyiltan kijelentjük, hogy ily áron nem óhajtunk megszabadulni a jelen rendszer embereitől. A nemzeti radikálizmus, vagyis a függetlenségi párt csak oly változást kivánhat, mely a nemzeti eszmének az eddiginél hatalmasabb kidomboritását, mint csonkithatatlan egésznek való létesülését eredményezné. Ha azonban a Tisza-kormányt a nemzetiségi mozgalom buktatná meg, ha helyébe, amint némelyek félnek, a föderalizmus lépne, akkor Tiszával együtt a mi elveink, minden jó magyar hazafinak szive mélyében nyugvó meggyőződések buknának meg. A nemzetiségi fölforgató támadások az egész magyar nemzetet, pártkülönbség nélkül egy táborban találnák, védelemre és harczra készen.

Ugy látszik, hogy annak valóságát sejtik körülbelől a nemzetiségiek is. Ezért csendesült le a horvát zendülés és ezért tette közzé Krassó-Szörénymegye éppen tulloyalitása által gyanus nyilatkozatát.

Karánsebes város polgármestere megküldte több fővárosi napilapnak azon határozat hivatalos másolatát, melyben a város képviselete tiltakozik az ellen, hogy némely hirlapi levelezők Krassó-Szörénymegye románajku lakóit hazaárulóknak tüntetik föl. Ez alkalmat fölhasználják arra, hogy kifejezést adjanak városuk és a volt Szörénymegye románajku lakossága a legmagasabb uralkodó ház és kedves magyar hazánk irányában mindenkor sok és számos fényes példa által tanusitott loyalitásának s kifejezvén megvetésüket „az alávaló rágalmazók“ iránt, igérik, hogy a felséges királyunk és a magas habsburgi uralkodó ház iránt szent ereklyeként táplált hüséget örökre vérükkel és javaikkal megóvják és megóvandják s mint legszentebb hagyományt utódaik vérébe beoltandják, hogy ezen város és megye lakói becsülettel és hüséggel ragaszkodnak örökre kedves magyar hazájukhoz és azt bármilyen ellenség ellenében vérükkel és javaikkal megvédik és megóvják.

Mi ezen hazafias nyilatkozatokról örvendve veszünk tudomást, s kivánjuk, hogy mind Krassó-Szörénymegye, mind Karánsebes város minden jövőbeli nyilatkozata az azokban foglalt hazafias igéreteknek megfeleljen.

A románajku lakosság azonban éppen nem csodálkozhatik azon, ha az ilyen gyanusitások számos hivőkre találnak. Maguktartásuk sokszor ellentmond a fennen hangoztatott loyalitásnak. Az erdélyrészi románok sajtójukban és nyilvános pártértekezleteken lépnek föl a magyar államesze ellen. A temesvári „Luminatoriulu“ pedig minden számában hirdeti, hogy az ő hazafiatlan és magyarellenes kifakadásai mögött áll az egész alvidék románajku népe.

Ki beszél tehát őszintén? A románok által fönntartott sajtó, vagy a krassó-szörénymegyei hivatalos hüségi nyilatkozat.

Mi ez utóbbinak akarunk hitelt adni. Nem azért, mintha valami nagy bizodalommal viseltetnénk a „román testvérek“ hazaszeretete iránt, mely gyakran annyira hasonlit a „horvát testvérek“ hüségéhez, mint egyik tojás a másikhoz. Hitelt adunk ezidőszerint loyalitási fogadalmaiknak, mert a helyzet minden egyéb törekvésüket esztelen rugdalózásoknak bélyegezné, melyektől eredményt nem várhatnak. Bizunk a románok hüségében, mert bizunk a magyar állam tömör hatalmában és erejében, mely több mint elégséges minden roszakaratu henczegésnek kemény megtenyitésére.

A förendiháznak pénteken rövid ülése volt Szögyény-Marich László elnöklete alatt. Elnök bemutatta a miniszterelnök átiratát, mely azon törvényczikkek czimeit tartalmazza, melyek a szünidők alatt szentesittettek s tudomására hozta a háznak gróf Szapáry László altábornagynak ma reggel Pozsonyban bekövetkezett rögtöni elhunytát. A förendek jegyzőkönyvileg fejezték ki fájdalmas részvétöket azon férfiu halála fölött, ki a hadsereg és a ház disze volt. — Következett a napirend: rendes és póttagok választása a mentelmi, igazoló és közjogi bizottságba, valamint a legfőbb fegyelmi biróságba. Beadatván a szavazatok, rövid szünet után a következő eredmény hirdettetett ki: a mentelmi bizottságba megválasztatott rendes tagnak báró Fehérváry Géza, póttagnak báró Nyáry Jenő, az igazoló bizottságba rendes tagnak báró Perényi Zsigmond, a közjogi bizottságba gróf Csáky Albin, a legfőbb fegyelmi biróságba rendes tagnak gróf Sztáray Antal, póttagnak gróf Berchtold László. Ezzel az ülés véget ért.

—

Tisza Kálmán miniszterelnök a kormánypárt csütörtök esti értekezletén a P. Ll. szerint az antiszemita mozgalmakról igy nyilatkozott: E gyalázatos üzelmek a legkirivóbb ellentétben állanak a magyar nemzet egész multjával, történetével és századok során át tanusitott jellemével. Nézzenek csak egy kissé körül a vidéken s látni fogják, hogy — az államhitelről nem is beszélve — minden egyesnek hitele, a kereskedés s üzleti élet az egész országban megkárositatott. Reméli, egyetlen enunciáczió az országgyülésen elég lesz, hogy e szégyenteljes

---

TÁRCZA.

Másodvirágzás.

Sziklai Somától.

Szegfi Andor még egyre mereven bámult arra a papirlapra, melyet keze görcsösen tartott. Mintha valami büvvarázs tartaná fogva, nem vehette le szemeit a reszkető sorokról, melyek a fehér lapról feléje tekintettek.

Azon a papirlapon pedig csak ennyi volt:

„Egy haldokló küldi hozzád utolsó sóhaját. Vedd oltalmadba azt a kis férget, melynek senkije sincs, ha én behunyom a szememet. S fizesd vissza a gyermeknek azt, amit ellened az anya kövel vétett.

S mikor Andor szeme ott veszett ezen az iráson, akkor a lelke meg, tudj' isten hol járt. Elszállt vissza láthatatlan szárnyon, el a multba s föltámasztá azt halottaiból. S akkor aztán végig látta maga előtt vonulni letünt napjainak árnyékát, miként Rikhárd a meghaltak árnyát . . . .

Az ő élete rideg, szomoru, magános remete-élet volt.

Megcsalta az, akit szeretett: máshoz ment nőül.

Vannak a világon ilyen emberek a Chamisso-rajzolta „Peter Schlemiehl“-félék fajtájából, akik nemcsak az árnyékukat vesztik el, de még életboldogságukat is.

Elvesztette. S azután elzárkózott a világtól. Gyülölte az embereket, nem nézhette az arczokat. Utálta az asszonyokat. Az ő ajtaján hiába kopogtatott valaki, ott nem nyert bebocsáttatást. Nem kellett neki senki: ő beérte önmagával és könyveivel.

Egyik sor megtelt a másik után a könyvekkel; egyik szekrény, egyik szoba a másik után. Szenvedélyévé lett az olvasás. Óriási foliánsokat gyüjtött egymásra: ócska, kopott, szennyes foliánsokat.

És ottan guggolt reggeltől estig. Rákönyökölt az asztalra, oda dőlt a könyvre mereven, sárga arczczal, beesett szemmel, görnyedt háttal. Forgatta a könyveket s a könyvekben a lapokat, mig végre a betük megelevenedtek és tánczra keltek, tótágast álltak szemei előtt.

Mint az ittas, ki a serlegből óhajt feledést meriteni, belemélyedt vén könyveibe, hogy meritse belőlük a feledést és temesse beléjük emlékeit. Hogy ne kisértsék a mult képei, a mult eszményei, a mult ábrándképei. Hogy lehütse vérét, elzsibbaszsza agyát, álomba ringassa lelkét.

Mértani ábrákat huz papirján, kiszámitja az egyiptomi gulák köbtartalmát, töri fejét a görbe vonalok elméletén, számokba iparkodik hozni a szabad esés törvényét, vegytani elemzés alá veszi a levegőt, belemélyed Kant filozofiájába, bölcseleti górcső alá veszi az ént. Elszavalja Hamlet kétkedését. Kutatja az emberiség eredetét. Tanul, kinlódik, töri magát éjjel és nappal.

De a mértani abrakadabrák, a vegytani görebek és a bölcsek könyvei közül mosolyogva, igézve, bóditva tekint rá egy édes angyalarcz, lecsüngő barna fürtökkel, nevető szemekkel, ragyogó ajakkal. . .

S aztán elhalványodott az a kép is. Öregnek érzi már magát. Nem, mintha már évek terhe nyomná vállát, hanem elfásult. Nincs, ami apathiájából kiverje, ami rendes kerékvágásából kiterelje. Nincs ami megsürüsödött vérét zajgásba hozná.

Neveti a sürgő-forgó tömeget, gunyos mosolylyal kiséri az ábrándozót s félre fordul, ha mosolygó női arczot lát.

S ha olykor mégis megmozdul keblében valami, ha néha szive mégis magasabban dobban, ha elvétve köny lopódzik szemébe, ijedten ugrik föl és feddőleg susogja:

— Szégyeld magad, vén bolond. Még sem lesz vége a hóbortnak? Éveket loptál el életedből s feledni akarnád az évek sulyát? . . . Szégyeld magad. . . .

De az a bohókás sziv nem akar hallgatni bölcs testvérének, az észnek szavára. Undorodik attól a sok emberi bölcsességtől, melylyel eddig élt. Ujra követeli jogait. Jön már olyan idő, hogy sajgó vágy fogja el a szivet s miként a honvágy rég nem látott táj után, ugy fogja el borongó, sajgó vágy rég nélkülözött kedves arczok látása után.

De elnyomta ez érzést. Utra kelt. S végig hallgatja a schaffhauseni zuhatag zugását, bevándorolja a zöld Erint, fölkutatja a szibér hósivatagot, átszeli a tengert, végig járja a Brooklynt, aranyat ás Kaliforniában, beutazza a prairieket és meghál a wigwamban.

Minő balga az emberi sziv! Szórakozással kinálja egy egész világ s neki nem kell egyéb, mint egy picziny sziv, sütkérezhetik a gyönyör napsugarában s neki nem kell egyéb, csak egy kis szeretet. . .

Visszatért végre. S ime, most az első, ami öt üdvözli: egy levélhordó levele és egy gügyögő kis gyermek.

Végig nézi azt a gyermeket. Végig lesi gyermekjátékát és nézi-nézi annak rózsás arczát. Valóságos angyalarcz. S mégis — ó hogy gyülöli ő ezt a gyermeket! Az ő gyermekét! A más gyermekét.

És mégis, milyen rejtélyes erő lehet az, ami lebilincseli az embergyülölő lelkét; milyen ösztön lehet az, ami végre is odatereli a gyermekhez és meghallgattatja vele annak gyermeki gügyögését?

Vagy igazán van valami tulvilági büverő egy öntudatlan gyermek rózsás arczában, igazán a menyország mosolyog reánk egy csecsemő mosolygó szemeiből? Igazán édes öröm megcsókolni egy gyermek piros, duzzadó ajkait?

Vagy miért csókolta hát meg Andor egyszerre a gyermek ajkait?

A kis gyermek, meg sem várva a kérdést, társalgásba bocsátkozott.

— Én vagyok a kis Giza, mondá s aztán belecsimpeszkedett piczi kezével az Andor nyakába, Andor pedig — az isten tudja, ki sughatta neki e szavakat — azt kérdezte tőle, ellágyulva, szeretettel:

— Akarsz-e te az én kis leányom lenni?

*

Évek multak azóta. Évek hozták meg tellegeiket és e tellegek közepett a kis Giza maradt Andor napsugara.

A kis Giza igy szólitotta: Andor bácsi.

mozgalom utolsó csiráit is elfojtsa; ha nem, szóló a legszélesb körü fölhatalmazást fogja kérni, és pedig olyat, amelylyel nemcsak a szegény elcsábitottakhoz, az öntudatlan eszközökhöz, hanem az értelmi szerzőkhöz, a lelkiismeretlen bujtogatókhoz is hozzáférhessen, még ha az országgy. képviselőség köpenyével takaródzanak is, mert e botrányos üzelmeknek minden áron gyorsan és gyökeresen véget kell vetni.

—

Belgrádból sürgönyzik szept. 28 ról: A Ristics-párt miniszterjelöltjénél Gruicsnál tartott értekezleten Gruics kiemelte annak szükségét, hogy a jelenlegi miniszterium utódjainak a vasuti konvenczió megszavaztassék. Az alkotmányt csak a király kivánatára kellene revizió alá venni, az uj kormánynak azonban mindenesetre első föladata lenne az uj egyházi törvényeknek hatályon kivül való helyezése, hogy igy Oroszországban a kedélyek lecsillapittassanak. Ristics erre kifejtette, hogy az ellenzék fuzionált és hogy a jelenlegi kormányt olyformán kell megbuktatni, sőt v á d a l á h e l y e z n i, hogy egyuttal az eddig követett belső és külső politika rendszere továbbra lehetetlenné tétessék. Persiani az orosz követ szakadatlan összeköttetésben áll az ellenzékkel.

A Pirocsanacz-kabinet ma értesitette a hatalmak képviselőit lemondásáról, s a radikális miniszterium megalakitását valószinünek jelezte. A kabinet reméli, hogy Szerbia külügyi politikája nem fog változást szenvedni.

Bécsi levél.

(A császárváros budgetje. — Öngyilkos diákok. — A börze és a többi iskolák megnyitása. — Őszi saison, téli saison. — A zenekedvelők egyletének stricke-ja.)

Bécs, szept. 28.

Kezdjük a komoly részén. Bécs város költségvetését deficzit fenyegeti. A császárváros is beleesett a nagyhatalmasságok általános nyavalyájába, többet költ a kelleténél, tovább nyujtózkodik, mint ameddig a takaró ér, vagy hát a f e d e z e t, amint finánc nyelven hivják.

Nem kevesebb, mint hatszázezer forinttal haladják meg a folyó évi r e n d k i v ü l i kiadások az előirányzatot, aminek főoka a s o k ü n n e p é l y e s k e d é s és vendégeskedés. Az aféle hatósági diszelgések igen borsos áruak szoktak lenni mindenütt a világon. Mert ugyancsak bőven telhetett volna ám költség diszebédekre is a császárváros 1883. évi budgetjének keretében. Egy millió nyolczszázezer forint volt benne fölvéve előre nem látott kiadásokra, ami toldás nélkül is meglehetős aprópénz.

Általában óriási összegekkel gazdálkodik a Kaiserstadt. Három kis királyságnak a megyéit bátran el lehetne tartani annyi pénzzel s még a sikkasztó szolgabiráknak is jutna belőle. Ime, beszéljenek a számok. — A jövő évre 16,762.750 forintban vannak előirányozva Bécs város összes kiadásai. És ebben a rengeteg summában még mindig nincs megfelelő fedezet az előre nem látható esélyekre, ugy hogy vagy kölcsön fölvételére lesz szükség, vagy pedig a házbérkrajczárok emelésére, erre a világvárosok általános mentő eszközére.

Mert házbérkrajczárokból könnyen lesznek millió forintok. Most hat krajczárt fizetnek a háziurak egy forint házbér-bevétel után a városnak és befolyik körülbelől 3.600,000 forint, ami h a t v a n m i l l i ó lakbér-forgalomnak felel meg. Akárminő szerencsétlen számnak tartják is tehát a hetest, itt a hetedik házbérkrajczár deficzittől mentheti meg Bécs költségvetését.

Érdekes dolog volna kissé részletesebben ismertetni ennek a koloszszális közigazgatási gépezetnek a kerekeit és emeltyüit, melyeket itt-ott szintén n e m o l a j j a l k e n n e k, mint egyebütt akár hol. De hát ez messzire vezetne nagyon. Szoritkozzunk arra az egy tételre, mely leginkább becsületére válik a császárvárosnak, arra, hogy t ö b b, m í n t h á r o m m i l l i ó forintot költ k ö z o k t a t á s r a.

Természetesen meg van ennek a bőkezüségnek a maga üdvös eredménye. A bécsi „bennszülöttek“ közt egy évtized óta hihetetlen arányokban terjed a czivilizáczió. Talán már az elégnél is többre haladtunk. Igazi megdöbbenést keltett utóbb néhány szomoru eset, melyek azt bizonyitják, hogy a gyerekeket nem kell minden áron tudósokká és doktorokká nevelni. Két hét lefolyása alatt három középiskolai tanuló lett öngyilkos Bécsben — — az ismétlő vizsgák miatt. Miként a börzén, ugy a gymnáziumokban és reáliskolákban is vannak ugynevezett „charakterek“, kik a b u k á s t nem birják tulélni.

Különben is összefüggés van itt a börze és az iskolák között. Két hónapon át be voltak zárva a tantermek és bátorsággal be lehetett volna zárni a tőzsde termeit is. Amelyik bankár csak valamicskét tart tekintélyére és a többi pénzemberek közt elfoglalt állására, az távol tölti a nyarat a fővárostól. Az idén nem igen esett nehezére ez a huzamos távollét senkinek, mert ugy is rosz idők jártak a spekuláczióra. És még most se térnének vissza a börzére sokan, ha az iskolák megnyilta ide nem szólitaná őket a gyermekek miatt. Igy kénytelen-kelletlen az öregek is gyakorolják a kétszer kettőt, persze professorok nélkül.

És ezzel kezdetét vette az őszi saison is, megtelnek a heteken át üresen, elhagyatottan állott fényes lakások, visszatér a pezsgő élet a szinházakba, sétahelyekre, a forgalom a divatüzletekbe.

Sőt már a téli évad is előre veti árnyékát. A societásban tárgyalni kezdik a bálakat, jóhirü egyletek már a rendező bizottságokat is megalakitották, mert sok a teendő egy bécsi tánczmulatság nyélbeütéséig, aztán megelőzni is törekszik egyik komité a másikat a határidőben és a „noch nicht dagewesen“ meglepetésekben.

Egyik legfélelmesebb versenyző különben alighanem visszavonul a térről. A zenekedvelők egylete, mely a nagyhirü müvész-estélyeket rendezte, strickeolni készül a jövő saisonban. Sok volt a deficzit a mult esztendőkben, valóságos kridával fenyegetne a további koczkáztatás. Ha tehát részvénytársaság nem alakul esetleg a folytatásuk érdekében, akkor vége a müvész-estélyeknek mindörökre. Pedig bizony isten, kár volna értük. Nem szólva egy-egy ily estély nagyszerüségéről, fölötte sajnálkozni kellene elmaradásukon már csak azért is, mert e mulatságok révin jutottak herczegi, grófi és bárói férjekhez az itteni szinházak primadonnái.

Nem szabad kicsinyleni ezt a rang alatti házasságokat a közérdek szempontjából. Mert nemcsak a sziveket és elméket szórakoztató pletyka keletkezik azokból, mellesleg komoly befolyást gyakorolnak a k ö z g a z d a s á g i viszonyokra is. A czimeres fogatokon járó szinésznők páratlan genialitást fejtenek ki rendszerint a nagy tőke m o z g ó s i t á s á b a n, sőt nem ritkán egész a nagybirtokok földarabolásáig viszik az életmüvészetét. Közel esik e szerint a gyanu, hogy a zenekedvelők egyletének estélyeit az agrár-politikusok igyekeznek lehetett lenné tenni.

Stockmágyár.

A király-látogatás.

Szeged, szept. 29.

Az ünnepi bál.

Az ünnepély közelg s a rendező-bizottságok közül a bál-bizottság is elérkezettnek látta az időt, hogy a tevékenység sorompójába lépjen. A király-látogatás mulatságának fénye lesz a bál, mely egyszersmind zárpontját képezendi az ünnepélyességeknek. Ugy irja elő ugyan is a programm, hogy az ünnepi bál a harmadik nap estéjén tartatik a szinház parkettjén.

A szegedi vigalmak táncz-matadorjaiból áll az ünnepi bált rendező bizottság, mely S z a b a d o s János tnok elnöklete alatt tegnap délután tartotta első ülését. A bálrendezésben jártas ifju emberek nem sokat vitatkoztak a teendők fölött. Albizottságokra oszlottak föl. S igy osztatták szét egymás közt a teendőket. Egyik a meghivásokról, másik a zenéről, harmadik a rendezői jelvényekről és a negyedik a báli tánczrendekről gondoskodik. Az egész bálra vonatkozólag pedig programmot készitenek együttesen.

Hölgyeink megnyugtatására még csak annyit, hogy a báli meghivók a jövő hét elején már szétküldetnek.

*

A vendégek.

H a l a s v á r o s közönsége nevében Vári Szabó István polgármestertől városunk értesitésére, Szeged iránt meleg rokonszenvről tanuskodó átirat érkezett. Az igaz magyar baráti hangon tartott levél bevezető sorai igy szólnak:

„Halas város közönsége évszázadok óta élénk részt vett Szeged városának örömében, szomoruságában, magán- és hazafias bánatában vigaszt nyujtó szolgálatkészséggel és érdek nélküli barátszeretettel. És mint ilyen igyekezett minden alkalommal érzelmeinek kifejezést adni.“

Mint jó szomszéd — szól tovább a levél — Szeged föltámadásának örömünnepében most is részt akar venni Halas város, melynek képviseletében a polgármester vezetése alatt egy három tagu küldöttség fog Szegedre jönni.

*

És Andor bácsi azt mondta neki: kis leányom.

Csakhogy évek multán a kis Giza nem is volt már többé kis leány. Észre is vette azt végre Andor maga is, csakhogy aztán ilyesformán vigasztalta magát:

— Ó mihozzánk képest ő még kis leány. Mi már a negyven évet kerülgetjük, mi már vének vagyunk. Mi már tul estünk az élet delén. Hozzánk képest ő még kis leány. Negyven évvel már csendesebben kell erünkben forrni a vérnek és nem szabad észrevennünk, hogy a „kis leány“ már tulajdonképpen nagy leány, hogy gyönyörü szemeiből egész üdvösség ragyog reánk, hogy látása örülésbe képes hozni lelkünket és sorvadásba velőnket.

Andor még tizenöt év multán sem akarja észrevenni, hogy ez a „kis leány“ már nagy leány. Hiszen ő már kiábrándult az életből, belefásult a csalódásba; ő már olyan nyugodt, mint akár Mathusálem. Ő elébe jöhetnek már akár a tulvilági hurik is, — rájuk sem hederit. Kisérthetik őt akár megtestesült menybéli angyalok is, rajta ugyan nem fog már a csábitás. Ő nyugodtan elébe megy a mosolygó leánynak és jóságos apaként átöleli azt és megcsókolja annak homlokát.

Ez az apa csókja, melylyel az megcsókolja leányát, anélkül, hogy aközben eszébe jutna, hogy leánya — leány is. Ez a szülő csókja, melylyel az megcsókolja gyermekét, anélkül, hogy arra gondolna, hogy az ő gyermeke egyszersmind — ingerlő, büvös, csodaszép nő is.

És ő boldognak érzi magát, ha ránézhet a gyönyörü gyermekre, ha ujjait annak barna fürteibe meritheti, ha végig tekint annak karcsu termetén s ha azt mondhatja neki: gyermekem! Oly örömmel, oly kedvteléssel tekint rá, mintha saját gyermeke volna. Vágyott a látása után. Sóvárgott utána.

S hogy tudott elcsevegni a kis leány, hogy folyt ajkairól folyó mézként a lágy szó, hogy tudta őt mosolyra inditani, bohó eszméivel, gyermekded gondolataival! S hogy tudta azt végig hallgatni egész órákon át s hogy visszhangzott lelkében a leány édes hangja még a komor magányban is s hogy figyelt reá büszke örömmel, mint az apa gyermekére.

Igen, mint az apa gyermekére.

Nem volt ránézve semmiféle veszély; nem látott ő semmiféle szirtet, melyen szivének nyugalma hajótörést szenvedhet; nem jutott neki eszébe a Loreley csábos dala.

Miért is? Hiszen ő ugy tekintett e leányra, mint az apa gyermekére.

Csakhogy aztán, egyszerre mégis azon vette észre magát, hogy szokása ellenére bebarangolja a rétet és ligetet, czéltalanul, merengve. Hogy nem várhatja a perczet, melyben a kis Gizát megláthatja, hogy reszket és remeg, mikor közelébe ér; hogy szemei égnek, mikor az reá t-kint, hogy szive fölébred téli álmából és most ujra ver és ujra dobog és dübörög és hogy egy kis leány arcza ébren és álomban üldözve, bóditva, büvölve folyton reá tekint.

S hogy ez a leány — a kis Giza.

Vagy tán nem is a kis Giza? Talán az a másik, akihez annyira hasonlit s aki szintén ezekkel a szemekkel tekintett rá egykor. Talán nem is a leányt szereti benne: a hajadont, hanem a gyermeket, az „ő“ gyermekét.

Hiu önámitás.

Mert Andor lelkében előbb sejtelemként, majd hitként s végre megdöbbentő tudatként kél valami. Esze börzenkedik ellene; tudja s még sem akarja bevallani. Eltagadja önmaga előtt s még sem titkolhatja többé, hogy ő, a negyven éves férfiu, a hypochondrista, a nők gyülölője, a könyvmoly: végtelenül, kimondhatatlanul szereti ezt a tizennyolcz éves kis leányt . . .

S ember látod, mily törékeny a te elhatározásod, mily döre a te vágyad: szembeszállni és daczolni a természettel, megviaskodni a sziv jogával. Azt hitted, mert egyszer csalódtál, többé szeretned nem lehet. Azt vélted, mert egyszer beállt az ősz, soha többé a kikelet ujra kivirulni nem fog. Elzárkóztál a világtól, beleölted magad a könyveid közé, ott guggoltál éjjel-nappal a holt betük között, meggyülölted az asszonyi nemet, eltékozoltad ifju napjaidat, élőhalottá tetted magadat, barázdássá homlokodat, görnyedtté hátadat, zorddá lelkedet, pánczélossá szivedet. Azt hitted, tul vagy mindenen, nincs szikra, mely téged gyujthatna s ime — most arra kell ébredned, hogy hamuvá égett kebledben él még egy szikra, s hogy vén napjaidra érzed a szerelem mámorát.

(Folyt. köv.)

A királyi vizit.

Csevegések.

Olyan szép, mint egy mese. Mint az, mely rokkák pörölése, fonal ereszkedése közt szakad ki, hogy ... egyszer csak egy király mit gondolt magába', libizárom lipszom, mit gondol magába'. . .

Hát azt gondolta magában, hogy lemegy a mi Szegedünkbe. Ugy lesz az, hogy ő felségét nagyon megharagitotta a pernahajder udvari nép, sokat jártak bizonyára a nyakára mindenféle rosz törvénynyel, uj adókkal, tán Rotschild is épen most kezdte összeszámlálni az adóssságot (mert azt mondják, hogy haragszik az eszlári lány miatt) — elég az ahoz, hogy a jó király, mikor kifogyott a türelemből, igy szólott az ő hüséges fegyverhordozójának:

— Hallja kend Mihály, szedje össze az uti szerszámot, meguntam én ezt a sok komédiát, megyünk le a mi jó magyar népünkhöz Szeged városába.

Igy lesz az. Igy is volt mindig, csak föl kell ütni a históriát, meg aztán a nóta is igy mondja.

Szóval megjött a hir, hogy vizitbe jön a király.

Királyi vizit! Tyüh teringette, atyafiak, ez nem tréfa dolog. Hisz igaz, itt volt négy év előtt is, hogy megnézze, mit csinált az isten haragja a szép magyar városból, beszélt is a népével töltés tetejében, csónak oldalában, kit hol ért, égető könyüvel szemében, nagy keserüséggel szivében . . . de az nem volt vizit, csak látogatás. Oh a vizit egészen más. Ünnepélyesebb, méltóságosabb; éléskamrát, baromfi udvart, malacz ólat, pinczeajtót ilyenkor meg kell nyitni, padlót kifényezni, függönyt fölaggatni, ünneplő ruhába öltözni. Mert hiába, vizitbe jönnek a házhoz.

Hát még a királyi vizit, amikor az egész város gazda. Ahol egyszerre nyolczvanezer ember érzi azt a nagy revolu-

H.-M.-Vásárhely város átirata is megérkezett a hatósághoz a király-látogatáson leendő képviseltetésére nézve. H.-M.-Vásárhely 21 tagból álló küldöttségének névsorát már közöltük.

*

A „szegedi kereskedő ifjak egylete“ is elhatározta, hogy ő felsége bevonulásánál testületileg megjelen s ott sorfalat képez. A tagok erről körözvényen értesittetnek, akik azonban a körözvényt eddig még nem vették volna kézhez, ezuton is fölkéretnek, hogy a bevonulásnál megjelenni sziveskedjenek.

Ujdonságok.

— September 29. —

Előfizetési fölhivás

a

SZEGEDI NAPLÓ

1883-ik évi

negyedik évnegyedére.

Előfizetési árak:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva s vidékre postán küldve értendő.

A kiadóhivatal.

— **Tisza Lajos** kir. biztos a fővárosból ma délben Szegedre érkezett.

— **A honvéd tisztek lakomája.** A lugosi sátortáborból haza érkezett honvéd tisztek és önkénytesek tegnap este barátságos lakomára gyültek össze a „Prófétá“-ban. A nehéz fáradalmak után jól esett a vitéz hadfiaknak övéik s jóbarátjaik körében a gondtalan vigasság. Pezsgő kedélylyel reminisczenciáztak a lugosi sátortábori életről s a meleg napok keserveiről, miközben gyakran fölcsendült a barátságos pohár. Később megjelent a lakomán Kürthy Ferencz alezredes s hosszasan időzött a vigadók között. Aztán felköszöntések se hiányoztak, melyeknek a sokak által visszazugott refrainje mindig az volt, hogy: „Éljen a honvédség!“ A lakoma vidám hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

cziót magában, melyben a kevélység, vendégszeretet, mulatság ize kelnek föl s indulnak harczba. Fü, fa mind mozog most Szegeden. Még a kövek is összébb szorulnak és terveket főznek éjjel-nappal dekorácziókról, diszküldöttségről, ünnepi szónokról. Az igaz, hogy az lesz a legszebb dekoráczió, amit azok a kövek állitnak ki, melyek egymás tetejében vannak rakva, ki egy, ki két emeletesre, az a legszebb diszbandérium, amit a Boldogasszony-sugárut végéig küldenek ő felsége elé a kövek, az ő szónokaik fogják tartani a legszebb orácziókat . . . azaz mégse, az sokkal szebb lesz, amit a városház lépcsőjénél fog mondani a száz-husz bübájos szempár.

Még az is nagy sor, ha három szomszédságban beszélnek a vendéglátásunkról, hát még mikor egy egész sereg tartomány, meg ötvenkét vármegye könyököl a keritésre, hogy meglássák mi lészen ott belül.

S ennél fogva jó ideje fő a nemes tanács és a lelkes polgárság feje benne. Kelet pompáját, nyugat csinját mind összehordanák ő kegyelmeik a király elébe disznek. Alföld mesés tündérvilágát, bozót, sás költészetét, a Tiszapart romantikáját, a tanyaélet mosolygó fényét, lovas bandérista urak kevély tekintetét, igaz magyar sziveket, ősi vendégszeretetet — no még egy kis föllegző puskaport, zászlólengést, éljen riadalmat, kardcsörgést és sarkantyu pönögést — szép tarka csoportban, összekeverve, meg kibontva, ugy amint mikor dukál.

Annyi bizonyos, hogy két Salamon királyból se telnék ki most egy szegedi királylátogatási albizottsági segédbizottmányi helyettes póttag (már t. i. a fogadtatást tervelő talentumokat illetőleg),

— **A vásárhelyi kereskedők és gazdák** nincsenek megelégedve azzal, hogy az ottani hatóság Szeged megkeresésére a király-látogatás miatt, a város országos vásárját a jövő hó 15-ikéről 21-ére halasztotta. Arról értesitenek ugyanis bennünket, hogy több vásárhelyi kereskedő és iparos sürgönyileg fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz az iránt, hogy a vásár a rendes időben tartassék meg, mert annak elhalasztása számos zavarra adna alkalmat. Nem tudhatjuk, hogy a vásár 5—6 napi elhalasztása által micsoda nagy zavarok állanának be a szomszéd város kereskedővilágában, hanem azt nagyon könnyen be láthatja kiki is, hogy a vásár sikerére nagyobb befolyással lehet a szegedi ünnepély, ha az ennek idejére esik. Mert itt nem is annyira a szegedi iparosok érdekeiről, mint inkább főrészben a vidéknek és magának a szomszéd város kereskedőinek és iparosainak érdekéről lehet szó.

— **Urak bandériuma.** Szeged intelligens fiatalsága a király fogadtatása alkalmából egy valóban diszes bandérium szervezésén fáradozik. Ez ügyben már értekezletek is tartattak, amikben az ügy annyira elökészittetett, hogy létesülése bizton remélhető. Ezen bandérium tagjai mindannyian pompás diszmagyar ruhában szándékoznak kivonulni. A diszruhák nem egyenlők, hanem különféle szinüek lesznek. A menték más-más szinü bársonyból, az attillák és nadrágok pedig részint selyemből, részint posztóból készülnek, de ezek is mind különféle szinüek lesznek. Ez a bandérium, ha létesülése csakugyan sikerül, amit remélünk, bizonyára pompás látványt fog nyujtani.

— **A 46-ik szegedi gyalogezred** tulajdonosa, Szapáry László gróf lovassági tábornok, a Mária-Terézia-rend lovagja, a Lipót-rend nagykeresztese, a vaskorona-rend és a katonai érdemrend lovagja, valóságos belső titkos tanácsos, mint Pozsonyból távirják, ott pénteken reggel meghalt. Az elhunyt 1878-ban a XX. gyalog-hadosztályt vezényelte Boszniában, hol a hadjárat fáradalmai alatt szivbajba esett, minek következtében két év óta volt szabadságon.

— **Kutba halt.** Árvai József sándorfalvai segédjegyző, ki 1873. és 1874. években Szeged város főpénztárában segédtiszti minőségben volt alkalmazva, nagyon szerencsétlen véget ért. Ma virradóra ugyanis, amint a sándorfalvai községház udvarában lévő kutból vizet

pedig mondják, hogy az is jó rendező lett volna valamikor, sőt bizonyos Sába királynőt ugy fogadott volna, hogy még a bibliába is érdemesnek találták beleirni. No a szegedi királyfogadtatás után ki lehet onnan hagyni bátran.

Hej de csak üssük a vasat atyámfiai. Fogjuk meg a király szivét ugy, de ugy . . . hogy sohase birják kibogozni abból a hálóból a jó akaróink, amit mi a szeretet fonalával hurkoltunk rá. Hadd érezze meg a magyarság szivének melegét (mert Szeged annak a szive, Budapest csak az „állam“ feje) s ennek vonzereje tán többször is visszahuzza ide mi hozzánk.

*

Ez az ünnepély, a király vizitje, lesz a mi premierünk.

Első bemutatása annak a darabnak, melynek ujjászületett Szeged a czime. Eddigelé az előkészületek, meg a próbák folytak, melyek mind nagy hatást jósoltak.

Nem is tulzok ha ezt mondom, mert hiszen az egész élet csupa komédia.

A legfelső direktornak ott fönt a csillagok honában tetszett 4 év előtt egy tollvonással levenni repertoirról azt a darabot, melyet régi Szegednek neveztek. Pedig sok édes emlék tapadt hozzája, ugy sajnáltuk, hogy nem látjuk többé. De mondják, hogy a közönség is közönyösen viselte egy kissé magát . . .

De most ime szinre kerül az uj Szeged.

Oh te igazságos direktor ott fönn a magasban, legyen ez a legkedvesebb kasszadarabod mig a világ áll s engedj részt ebből az örömből ide lenn — Tóth kamarás urnak is, különösen ami a földi jövedelmeket illeti.

akartak meriteni, a vödör egy hullába ütődött, amelyben azonnal fölismerték a segédjegyző hulláját. Ugy sejtik, hogy ittas állapotban, vigyázatlanságból esett a kutba, de akik szerencsétlen multját ismerik, amely jövőjét is teljesen tönkretette, azok nem zárják ki annak lehetőségét, hogy öngyilkossági szándékkal vetett véget életének. A szerencsétlen családot is hagyott maga után.

— **A közkórház** élelmezési vállalatának kiadása fölött a kórház-bizottság ma délelőtt tartotta meg az ajánlati versenyt. A vállalatra hat ajánlat érkezett be, melyek közül a legelőnyösebbnek Ungár Benő helybeli vállalkozóé találtatott. A bizottság ennek folytán a közkórház élelmezési vállalatát a nevezett vállalkozónak adta bérbe 3 egymásután következő évre.

— **Vérengző bicskások.** Van egy híres korcsma a feketesas-utcza sarkán, a melyben egy idő óta egymást érik a véres tusakodások. Ebben a korcsmában valamikor József császár is lakott s most a rekonstrukczió bicskásainak főhadiszállása. A multkor ugyanitt egy hajdunak vágták le a fülit, tegnap éjjel azonban ennél sokkal véresebb kimenetelü verekedésnek volt szinhelye ez a botrányos korcsma. Valkányi oláh-legények ittak itten s valami fölött összekaptak Szőlősi korcsmárossal. Rengett a vén épület csakhamar a fékvesztett had orditozásától. Előkerültek a bicskák a tüszőből, levegőbe suhogtak a székek, botok és kopogott a koponya, ropogott a borda s piros vértől ázott az ivó padlója. Egy rendőr vetődött be, midőn javában folyt a vérengzés és amidőn „röndöt“ akart csinálni, egy dühös oláh a bicskájával egyenesen az orrára tört s azt kicsi hijja, hogy le nem vágta. De mire vége szakadt a vérengzésnek, egy se maradt sértetlen. Legnehezebb sérülést szenvedett maga a korcsmáros, akit arczán és orrán szurtak meg a bicskások, kik egytől-egyig elfogattak. A bicskások ma állottak a kapitány előtt. Még a vértől se mosakodtak meg, ugy álltak véres kézzel s arczczal egymás mellett: Tanaszi Argyelián, Pavel Argyelián, Szmilányi Gyorgyu, Pavel Marku, Koszta Marku és Bogdán János. Egy Szvabta Szoltka nevü hajadon is volt köztük, aki a verekedésnél kedvesének segitett. A bicskásokat átadják a törvényszéknek.

— **A szegedi torna-egylet választmánya** legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy ezentul a torna-gyakorlatok — a legutóbb beállott hüvös időjárás következtében — a reáliskola souterainjában levő téli torna-helyiségben tartassanak meg, és pedig hetenkint 3-szor: kedden, csütörtökön és szombaton este 6-tól 7-ig.

— **Az uj széképület** összes helyiségeinek befestésével a vállalkozó Kaszta Antal már teljesen elkészült. A helyiségek mind nagyon egyszerüen, de azért izlésesen vannak festve. A közgyülési terem befestése is elkészült, ez a festés azonban csak ideiglenes lesz, a müvésziebb kivitelü festői munkákat a megállapitott terv szerint a tél folyamában fogják benne végezni. A souterain-ban lévő helyiségek, minthogy azokban hivatalok nem helyeztetnek el, nem lesznek kifestve.

— **Egy veszélyes őrültet** szállitott be tegnap a rókusi rendőrség a kórházba. Rövid idő óta a harmadik. A városban „Pétörke“ néven ismerik a szerencsétlent. Futó bolondnak csufolják az utczai gyerkőczök, mert mindig, egyre csak szaladt. Többször fölhiytuk szegényre a rendőrség figyelmét, mert néha utczai botrányokat is csinált. Levetkőzött s ugy futkosott a városban Ádám kosztümében. A szerencsétlen egy jómódu rókusi gazdának a fia. Árviz idején őrült meg. Mondják, hogy a felesége vizbe veszett s ez ejtette volna őrületbe. Rögeszméje is erre vall. Ha vizet lát, beleszalad s végig kotorja a kezével, mintha keresne valakit. Egyszer már a Tiszába is beleszaladt s ott kereste feleségét. Jó helyen kérte számon, de kicsi hija, hogy öt is el nem nyelte. Tegnap az apja jelentette a rendőrségnek, hogy a szerencsétlent veszélyes őrület lepte meg. A rendőrség elfogta és a dühöngőt csak megkötözve szállithatták be a kórházba.

— **Keritések és járdák.** A hatóság a király-fogadási ünnepélyekre való tekintetből a nagyobb forgalmu utczákon lévő azon telek tulajdonosokat, akik gyalogjáróikat mindeddig nem készitették el, sem telkeiket be nem kerittették, szigoruan utasitotta, hogy ebbeli kötelmeiket 8 nap letelte alatt teljesitsék, különben keritéseiket és gyalogjáróikat a város fogja az ő terhükre elkészittetni. Ennek a fölhivásnak az illető telektulajdonosok egy része a kitüzött határidő alatt nem felelvén meg, erről a kapitányi hivatal az illetők járdáinak és keritéseinek közköltségen leendő elkészitése végett jelentést tett a tanácsnak. A tanács pedig az épitészeti hivatal utján sürgősen intézkedni fog aziránt, hogy a hiányzó keritések és járók még a király-látogatás előtt elkészittessenek. A hanyag telektulajdonosok bizony azt is megérdemlenék, hogy a hatóság jól megbirságolja őket, kivált a vagyonosabbakat, — mert olyanok is vannak közöttük.

— **Fürdő-megnyitás.** Régóta érezte közönségünk egy az igényeknek megfelelő gőz- és kádfürdő hiányát. Wagner-örökösök, a régi fürdő tulajdonosai, nagy áldozatok árán, végre segitettek a szükségen: a tiszaparton egy minden igényeknek megfelelő uj fürdőt épittettek, mely ma nyittatott meg a közönség számára. Az uj fürdőhelyiség nemcsak diszes berendezésénél, hanem technikai fölszerelésénél fogva is megfelel az igéneknek. — A kádfürdők a tiszaparton és az udvaron szolgáló ablakokkal kétsoros kabinokban vannak elhelyezve. Vannak egyes és kettős kádd ellátva kabinok; a kádak részint fehér porczellánból, részint fehér márványból készülvék. Az olcsóbb fürdő-kádak kőből vannak. Az uj fürdőhelyiséget ma igen sokan látogatták.

— **Lókötők garázdálkodása.** A felsőtanyákon az utóbbi időben a lólopások vannak napirenden. Tegnap virradóra Tóth Antal tanyájáról hajtottak el ismeretlen lókötők két lovat. A felsőtanyai pusztai kapitány azonnal meginditotta a nyomozást, mely ki fog terjedni az egész területre, hogy vége vettessék a lókötők garázdálkodásának.

— **Egy nagy bünös.** Délelőttönkint szokás a letartóztatottakról számot adni. Egyik ujszegedi rendőrlegény is beállitott deliquensé-vel, egy rongyos suhanczczal. Nevetve lódult be a fogoly a kapitányi szobába, utána a rendőr, aki igy kezdett számot adni ügyéről: „Jelentöm alásan kapitány ur, ez itt (a fogolyra mutat) egy nagy bünös.“ Mindenki óda figyelt, hogy mit kell most hallani. Tán gyilkosságot követett el az a rongyos suhancz! A hajdu baljóslatu tekintete ilyesmit sejtetett, hanem az mégis különös volt, hogy a fogoly csak egyre a fogait mutogatta. Halljuk hát! szól a kapitány és a hajdu elkezdi: „Kéröm alásan, ezt a legényt tegnap délután benn kaptuk a Zombori szénátor ur ujszegedi szőlőjébe éppen akkor, midőn a legszöbb fürtön lakmározott. Ott hasalt a tőke alatt s ha észre nem vöszszük, leöszi az egész termést.“ A kapitány maga is ugy találta, habár mosolygott is hozzá, hogy főbenjáró bün, mikor valaki a szenátor ur szőlőskertjét megdézsmálja és éppen ezért szigoruan kérdőre vonta a tolvajt. „Kérem szeretettel — szólt aztán ez jámbor képpel — nem nagy kárt tettem én abba, hiszen egy ilye magam fajta vézna legény hamar jól lakik. Nem is lopni, csak jól lakni akartam, mert nagyon szeretem a szőlőt.“ A kedélyes védelem megtette hatását. A kapitány, tekintettel, hogy Gepik Pál aradi legény, igy hivják a tolvajt, nagyon szereti a szőlőt, hát 8 napi elzárás után hazatolonczoltatik Aradra, hol éppen akkorra esik a — szüretelés.

Köszönet-nyilvánitás.

Tek. Kiss György orvostudor ur egy darab Edison-féle lámpát s egy telefont, Kunfalvi Nándor épitész ur 8 darab gypsz-öntvényt; Letzter Lázár ur fényképész, 43 darad eredeti kréta-rajzot voltak szivesek a helybeli polgári fiu-iskola részére ajándékozni, mely adományukért fogadják ezuton is a tanintézet köszönetnyilvánitását.

Szegeden, 8183. szept. hó 28-án.

Az igazgatóság.

Közgazdaság.

Gabna-hetipiacz.

Szeged szept. 29.

A holnappal beálló országos vásár daczára sem javult a gabna-üzlet. Sőt mindegyre nagyobb üzlettelenség áll be. A mai hetipiacz is csekély forgalmu volt. A gabna-árak a napokban ismét hanyatlottak s ezen körülmény mellett éppen nem csodálható, ha gazdáink nem hajlandók készleteiket piaczra hozni. De meg most dolog idő is van, folyik a szüretelés és a kukoriczatörés.

A mai piacz forgalma összesen, a csöves kukoriczán kivül csak mintegy 600 métermázsányi készletre tehető.

Buza 150 mmázsa hozatott be. Eladatott minőség szerint 8.80—9 frtig métermázsánkint.

Rozs 200 mmázsa volt piaczon. Megvették minőség szerint 5.50—5.60-ig mmkint.

Árpa 100 mm. volt. Ára 7—7.10-ig mmkint.

Zab mintegy 200 métermázsányi hozatott be. Elkelt 6.10—6.25-ig mmázsánkint.

Csöves kukoricza volt mintegy 500 mm. Nagyrészt kocsiszámra kelt. Ára: mmkint 3 frt.

Tavalyi kukoricza is volt vagy 100 mmázsányi. Megvették 6.20-tól 6.30-ig mmkint.

Bab 100 mm. hozatott be. Eladatott 9—9.20-ig mmkint.

Köles szilárd, csekély mennyiségek érkeznek piaczunkra 7—7.75-ig fizettetett.

Bab fehér keresett kivitelre, lapos 10—10.25, törpe Székesfehérvár, Moór, Siófoki állomásokon 10.75—11, Gyöngyösön 12 frton kelt. Barna lanyha Bpesten 10.50—10.75.

Repcze jó keresletnek örvend, a készlet csekély. Káposzta 16.50—17 frt. bánsági 15.75—16.25. Vadrepcze, 8.70 kron kelt.

Konkoly keresett azonnali és későbbi szállitásra helybeli vaspályán, vagy hajóhoz zsákostult 3—3.20 köttetett.

Határidők. Buza őszre 9.80—10.05-ig kelt, zárul 9.82. Tavaszra 10.80-ig köttetett, zárul 10.60. Tengeri 1881. máj.-juniusra 6.87—6.70 közt mozgott, zárul 6.72. Zab őszre 6.55, tavaszra 7.10. Rozs őszre 7.50, tavaszra 8 frt. Káposztarepcze szept. 16.75. Uj 1884. aug.-szept. 14.50 kelt.

Pénzelőleget nyujtunk ügyfeleinknek beraktározott árukra, és föladási vevényekre. Az előleg minden városban fölvehető, hol pénzintézet létezik.

Zsákkölcsöndijt hetenkint $^3/_4$ krt számitunk darabjától hozzánk küldendő árukhoz.

Közraktári illeték átmeneti forgalomban egy kocsirakomány (100 m. m.) után: az osztrák államvasut közraktáraiban 5.25. Fővárosi közraktárakban 7.05.

—

Budapesti érték-tőzsde.

(Koritz Antal és társa budapesti bank- és váltó-üzlet heti jelentése.)

Budapest, szeptember 28.

Azon remény, hogy most már kedvezőbb tőzsdei viszonyok fognak uralkodni, legalább e héten, nem teljesült. Ismét lanyha irányzatot és árcsökkenést kell konstatálnunk és azon mérsékelt áremelkedés, mely a mult héten eléretett, egészen veszendőbe ment. A kedvező pénzpiacz mit sem használt, mert a politika ennek hatását nem engedte érvényre jutni. A Franczia ország és China között fennforgó viszály éles jelleget öltött, és a két állam között formalis háboru folyik. Ezen körülmény nagyon lehangolta a párisi és londoni tőzsdéket s azért onnan tőzsdénk nem is nyert buzditást. De ezenkivül még a bolgár és a szerb viszonyok is aggasztanak. Szerbiában a conzervativ kormány határozott vereséget szenvedett s a fejedelem dilemmában van, hogy kit hivjon meg a kormányra. Bulgáriában Sándor fejedelem az oroszokkal szakitott s ezek fenyegetik is félhivatalos közleményekben a fiatal országot, melyet már megszoktak volt orosz tábornokok által kormányzott provinciának tekinteni. Szóval a politikai láthatáron nem egy felhő torlódik össze, és az ilyen borus pontok tudvalevőleg sohasem kedveznek a tőzsdeüzletnek. A hét elején még szilárd volt az irányzat, de utóbb fokozatosan árcsökkenés állott be, és a hét végeig folytonos volt az árfolyamok gyengülése. Még az angol bank ujabb kamatláblesszállitása sem keltett figyelemre méltó hatást. Hozzájárult még a hanyatló irányzat előmozditásához az ultimo rendezése körül fölmerült nehézség. Az általános kedvetlenség és a spekulácziót tartózkodása ugyanis megnehezitették az áthelyezést és a prolongácziót, minek folytán nagymérvü kényszereladások eszközöltettek, melyek természetesen szintén lenyomták az árfolyamokat. A forgalom korlátolt volt és a főbb értékpapirokra szoritkozott vasuti részvények olcsóbbodtak. Helyi papirok közül malompapirok némely fajai inkább kináltattak. Valuta szilárd.

A nevezetesebb értékek árváltozása kitünik az alanti táblázatból:

	szept. 21.	szept. 28.
Magy. hitelrészv.	293.—.	289.25.
Osztr. „	294.60.	290.60.
4% magy. aranyjár.	87.65.	87.10.
6% „ aranyjár.	119.30.	119.25.
5% „ papirjár.	86.30.	85.95.
Osztr.-magy. államvasut	320.25.	317.75.
Magy. leszám. bank	90.75.	90.25.
„ dijsorsjegy	113.50.	113.—.
Tiszai sorsjegy	109.50.	109.25.
Cs. kir. arany	5.69.	5.70.
Napoleon d'or	9.51.	9.50.
Váltó Londonra	119.95.	119.90.
„ Párisra	47.35.	47.40.
„ Berlinre	58.50.	58 65.

—

Sertés-vásár.

Kőbánya, szeptember 28

(A „Szegedi Napló" eredeti tudósitása.)

A csekély fölhajtás következtében az üzlet a mult hetinél élénkebb s a hangulat általában kellemesebb volt; és az árak minden fajtánál megszilárdultak.

Átlagos heti árak: Magyar sortirozott áru 260—300 kgr. nehéz 50—51 kr., 180—260 kgr. nehéz 50—52 kr. Nehéz 300 kgr. fölüli 48—49. Vidéki 50—52 kr., átmenetben szerbiai 53—55 kr., romániai $51^1/_2$—$54^1/_2$ kr.

Gabnaárak: Kukoricza bánáti 7.10 kr., árpa 7.90 kr. métermázsánkint.

Itteni állomány: szept. 21-én maradt 124,231 drb.

Fölhajtatott: Alsó-Magyarországból hizlalt 1856 db. Szerbiából 2174 db. Romániából 813. A magyar államvasuton hizott 1893 db. sovány 205. Összesen 6941 drb. Állomány 131,172 darab.

Elhajtatott: Felsőmagyarországba 190 db. Bécsbe 2161 db. Csehországba 1110 drb, Bodenbachon át 3290. Rutkán át 3131, Délnémetországba 113 drb. Budapesti fogyasztásra 2533 db, külterületi fogyasztásra 100 drb. Magyar államvasuton 119 drb. Összesen 12.747 db. Megmaradt állomány 118.425 db.

A részvény-társulati szállásokon 26.648 db. sertés van.

Az egészségi és átmeneti szállásokon szept. 21-én maradt 17,603 db. Fölhajtatott: szerbiai 2174., romániai 813. Összesen 20,590 db. Elhajtatott 3643 db. Megmaradt állomány 16,947 db, és pedig 5312 db szerbiai és 11,635 db romániai. Az egészségi vizsgálatnál jan. 1-től kezdve 1776 drbot vontak el a fogyasztástól és forditottak technikai czélokra.

Bécsi vásár szeptember 25-én. Fölhajtatott 6723 db sertés, melyek közül 3227 db süldő. Az üzlet lanyha, árak hanyatlottak. Nehéz 46—47 frt, középnehéz 44—45 frt, süldők és oroszlengyel 34—43 forint 100 kilogramjával.

—

Bécsi gabna-vásár.

(Eibenshütz A. és fia eredeti tudósitása a Szegedi Napló részére.)

Bécs szept. 27.

A valódi üzletben ma sem jelezhetünk javulást, mert a kivitel még mindig tartózkodó magatartást tanusit és ha néhány megrendelés sörnek való árpára nem érkeznék, Börzénk helyzete elviselhetetlen volna. Jó jelnek lehet tekintenünk mégis azon körülményt, hogy az árak e héten némileg tartották magokat, jóllehet Amerika $^1/_2$—1 százalékkal olcsóbbnn jelent meg a piaczon. Ellenben a hangulat a határidő-üzletre észrevehetőleg megjavult.

Mai jegyzéseink:

Buza őszi 10.50—52, tavaszi 11.17—20.
Rozs őszi 8.15—18, tavaszi 8.65—8.70.
Zab őszi 7.07—10. tavaszi 7.47—7.50.
Kukoricza máj.-juni 7.17—20.

Valódi áruk:

Buza marchfeldi 78 ko 10.50 a Bécs-nyugati vasutig 79 ko 10.75., Bécstől Ferencz-József vasutig; kaposvári $76^1/_2$ kilós 10.40., délnyugati vasutig 77 kilós 10.35—40 Bécstől matzleinsdorfi vasutig.

Rozs kecskeméti 72 kilós 8.30, slovák 8.55. Bécsig.

Árpa bécsi talaju 8.75., győri 8.80, szlovák 8.80, soproni 9.15—50, Bécs-nyugati vasutig.

Zab, magy. keresk. 6.90—7.10, rostált 7.30—7.40 egész tiszta 7.50—60.

Kukoricza 7.10—25.
Lencse 13.50—24 frt.
Bab 9.75—11.25.

X A fölülmulhatlannak ismert eredeti **Singer varrógépek** családok és kézmüvesek részére, melyek 1 frtos heti részlet (vidékre 5 frtos havi részlet) fizetés mellett kizárólag csak **Neidlinger G. urnál Szeged, Kárász-utcza uj Madár-féle házban kaphatók**, a t. közönségnek legjobban ajánlhatók.

—

Heti jelentés a budapesti gabonatőzsdéről.

Budapest, szeptember 28.

Steiner József és társa termény-, gabona és bizományi czég jelentése.

(A „Szegedi Napló" eredeti tudósitása.)

A hét elején a hangulat barátságosabbnak mutatkozott. Azonban a hét végén ismét lanyhult az irányzat. Külföld nem vesz részt a vásárlásban, a belföldi fogyasztás pedig nem képes földolgozni piaczunkra érkező nagy mennyiségeket. Gyökeres javulás alig várható addig, mig áraink oly niveaun állanak, hogy a kivitel megkezdődhet.

Mai árjegyzéseink:

Buza csendes élénk forgalom mellett az árak változatlanok. Elsőrendü 80 kilós piros aczelas 10.40, 77—79 kilós 10—10.30, 74—75 kilós 9.30—9.90-ig, oláhországi 74—75 kilós 8.50—8.80 kron kelt.

Rozs változatlan, elsőrendü 7.60, közepes 7.40, konkolyos 7.20 kelt.

Árpa keresettebb, finom fajok emelkedők. Takarmányáru 6.90—7.30, égetni való 7.75—8, sörfőzdei 8.50—9.50. Chevalier 10—60-ig fizettetett.

Zab csendes mérsékelt kereslet ellenében, nagy kinálat volt, 6.30—80 kelt, minőség szerint.

Nyilttér.

GRUBER GUSZTÁV vendéglőjében
(Rókus, Szöri-féle ház)
havi étkezés kiszolgáltatása a vendéglői helyiségben, ugy **kihordásra** is a legjutányosabb árak mellett elvállaltatik.

A SZEGEDI SZINHÁZ
nézőterének
TERVRAJZA
kapható
ENDRÉNYI L. és TÁRSA
könyvkereskedésében Szegeden.
Ára **30 kr.** Vidékre bérmentes küldéssel **40 kr.**

Vasárnap d. u. 5 órakor
az ujszegedi vigadó
nagytermében
KATONAZENE
lesz.
Belépti dij 25 krajczár.

Egy szakavatott könyvvezető,
magyar és német levező, vállalkozik könyvek vezetésére a nap bármely szakában.
Bővebbet a kiadóhivatal.

A szinházi étterem megnyitása
Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a
szinházi vendéglőt
tegnap, szombaton
f. hó 29-én este megnyitottam.
A diszesen berendezett helyiség a legnagyobb kényelmet nyujtja s elegendő szellőztetéssel bir. Finom és válogatott étkek, valódi italok naponta kaphatók s kérem a n. é. közönséget, hogy helyiségemet becses látogatásával megtisztelni kegyeskedjék.
tisztelettel
Steinmann Frigyes,
vendéglős.

Forgó kócsagok, vakvarju tollak, fekete, fehér és **szürke-fehér** szinben, **darutollak, sastollak,** egyáltalán mindennemü **kalpag-** és **kucsma toll diszek** kaphatók
RIEGER MÓR
disztoll gyárában,
Budapest, szervita-tér 5-ik szám.

Ma vasárnap, szept. 30-án
a GAMBRINUS-hoz
czimzett sörcsarnokban
tambura zenekar
játszik.

Hirlapi hangok.

A „Münchener ärztliche Intelligenzblatt" czimü, hivatalban levő s gyakorló orvosok közlönye 28-ik évfolyamának 14-ik száma következőt közli:

„Az ugynevezett svájczi labdacsok Brandt Richárd gyógyszerész urtól Schaffhausenben, nem valami titkos szer, mert összetétele szabatosan előttünk áll. Alkotó részei következők: (következik azok elsorolása.) — E részekről minden gyógyszertani könyv kielégitő fölvilágositást nyujt s azok összetételét észszerünek kell mondanunk. Hirneves kartársainknak (orvosoknak) előttünk fekvő jelentései egyhangulag arról szólnak, hogy a „Pilulae Helveticae" igen használható hashajtó szer, mely biztosan s minden rosz mellékhatás nélkül működik."

Egy doboz ára, a gyógyszertárakban 70 kr.

Felelős szerkesztő ENYEDI LUKÁCS.

A legolcsóbb magyar
diszruhák
készülnek 675—3—2
Holtzer S. és fiai
czégnél, hid-utcza saját ház.
1 atila és 1 magyar-nadrág
a legfinomabb fekete Peruvianból
35 frt.

Unger Antal
vaskereskedése
Budapest, Petőfi-tér 4-ik szám, görög épület
ajánlja legnagyobb raktárát
VASKÁLYHÁKBAN
fa, kőszén, coaks fütésre alkalmazva.
Midinger-féle töltő és szabályozó kályha ujonan leszállitott árakon.
Gebnoth-féle töltő és szabályozó kályha, a gyári árakon.
Kandalló köszörült, csiszolt és fényezett márványlapokkal.
Takarektüzhelyek, közönséges fa és Gebnoth-féle szabadalmazott kőszén és coaks fütésre alkalmazott.
A kályhák pontos rajza, valamint árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
Vidéki megbizások pontosan eszközöltetnek.
877—1—1

6865/883. sz. 671—3—1

Hirdetmény.

A borjuknak a közvágóbidon leendő vágatása **f. é. október hó 1-től** kezdődőleg kötelezőleg kimondatván, ez az illető érdekelteknek azzal hozatik tudomására, hogy a jelzett naptól kezdve a borjuvágás csakis a közvágóhidon (volt epreskerti helyiségben, a légszeszgyár mellett) **naponkint délután 4 órától estig** lesz foganatositandó, s minden darab borju után — további intézkedésig — vágóhid használati dijban, előzetes bejelentés s bárcza vétel mellett a városi fogyasztási adóhivatalnál 10 kr. lesz fizetendő.

Szegeden, 1883. szept. hó 27-én tartott tanácsülésből.

Pálfy Ferencz,
polgármester.

Az eredeti Singer varrógépek.

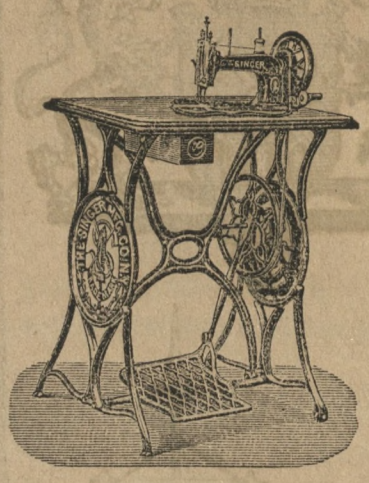

A legjobbak
házi használatra
és
kézműveseknek,
szabóknak, czipészeknek,
csizmadiáknak, kalaposok, nyergesek és papucs-készitőknek.

Legegyszerübb és legtartósabb szerkezetüek.
legversenyképesebb és sokoldalu gépek.
Tökéletes biztositék: 31 éve áll fenn a gyár.
Mult évi forgalom több mint fél millió.
Eladatik heti 1 forint részletfizetésre.

NEIDLINGER G.

Szegeden, Kárász-utcza, uj Madár-ház,
a The Singer Manufact. Co. New-York főügynöke.

552—*—9

Fiók-üzletek: **Szabadkán** Milinovics-ház, **Kecskeméten** Kőrösi-utcza és **H.-M.-Vásárhelyen.**

ÓVÁS! Mivel most legujabban az eredeti „Singer" elnevezéssel sokféle visszaélések történnek, figyelmeztetni óhajtom a nagyérdemü közönséget és tisztelt vevőimet, miszerint a The Singer Manufact. Comp. czéget, más mint én, Délmagyarországon nem képviseli s minden más Singer név alatt forgalomba hozott gépek — nem valódiak s nem amerikai készitmények.

„LE PHÉNIX"

franczia életbiztositó-társulat

PÁRISBAN.

ALAPITTATOTT 1844-ben.

Főképviselőség Ausztria részére:
BÉCSBEN: Hegelgasse 20. sz.
Főképviselőség Magyarország részére;
BUDAPESTEN: nádor-utcza 20.

SZEGEDEN
Várnai L. könyvkereskedő urnál
Kárász-utcza 5. sz. a.

A társulat vagyona: . . .	233 millió
A biztositási álladék: . . .	380 millió
Évi bevétel a biztositási dijakból	24 millió
Kiállittatott biztositási kötvény 1881-ben	72 millió
Kártérités fejében kifizetett a társulat fennállása óta több mint	32 millió

A társulat zármérleg szerinti hasznának 50%-át felosztja a nyereményben való részesülés feltétele alatt, biztositottaknak mindjárt **a biztositás első évétől** kezdve.

A nyeremény-rész évenkint a befizetett összes biztositási dijak arányában **készpénzzel** fizettetik ki.

Azon biztositók részére, kik a nyeremény-részről le akarnak mondani, a dijfizetés **minden évben** 10%-kal leszállittatik.

A nagyérdemü becses közönség legmelegebb pártfogásába ajánljuk ezen **dusgazdag s legjobb hirnevü intézetet.**

260—50—22

Előleges jelentés.

Fölhivjuk a n. é. közönség becses figyelmét arra, hogy mi alólirtak

Szedlák és Dobos

czég alatt **Szegeden, folyó évi október 1-sőjén Kárász-utczán Gál féle uj házban**

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETET

nyitunk, mely társas üzlet minden a férfiruha szabászat körébe eső öltözéket vagy azok tartozékait **megrendelésre** fogja teljesiteni.

Tisztelettel

Szedlák József és Dobos József.

641—2—2

Egy

gépész,

ki már mint gépész
hosszabb ideig müködött gőzmalomban vagy gyárban,
ÁLLANDÓ ALKALMAZÁST
talál
a mokrini gőzmalomban.

Bővebb fölvilágositással szolgálnak
Tóth Ferencz és társai,
Mokrin, Torontál megye.

FÜRDŐ-MEGNYITÁS.

Az Erzsébet rakparton épült uj házunk földszintén létesitett s lehetőleg diszesen és kényelmesen berendezett

kádfürdőnket

szombaton, f. é. szeptember hó 29-én nyitjuk meg
és ajánljuk a nagyérdemü közönség szives pártolásába.

A Wagner örökösök.

672—3—3

Tetemesen olcsóbb mint bárhol.

Alólirott, mint a 18 év óta fönnálló

„ELSŐ SZEGEDI DISZTEMETKEZÉSI INTÉZET"

Entreprise des pompes funebres

tulajdonosa ajánlom a kizárólagosan csak nálam kapható valódi Beschorner-féle diszes érczkoporsókat, valamint a raktáromon dus választékban lévő mindennemü temetkezési tárgyakat a legegyszerübbtől a legdiszesebbig igen mérsékelt árak mellett.

Egyszersmind van szerencsém a t. közönséget értesiteni, hogy elvállalok és a legpontosabban eszközlök disztemetkezéseket, ugy helyben, mint vidéken is és e czélból már meglévő és egy fővárosnak is diszére váló halottas kocsikon kivül, a gyászoló család számára a kor igényeinek megfelelőleg egy disz üveghintót beszereztem, és ugy azt, valamint a disztemetkezéshez szükségeltető egyéb tárgyakat a szolgálattevő személyzettel együtt tetemesen olcsóbban mint bárhol a t. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Tisztelettel

LENGYEL LŐRINCZ,
iskola-utcza, saját ház.

579—*—5

Tetemesen olcsóbb mint bárhol.

Tetemesen olcsóbb mint bárhol.

Tetemesen olcsóbb mint bárhol.

Értesités.

Ő felsége a király fogadtatása alkalmából a bevonulási uton

TRIBÜNÖK

fölállitására Szeged szab kir. ráros tek. tanácsától kizárólag följogositva lévén, van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesiteni, miszerint **jegyek** már **f. é. október 2-től Tisza Lajos körut 71. sz. alatti irodánkban előre válthatók.**

Hogy számitásunknál netaláni nagyobb igényeknek is megfelelhessünk, fölkérjük ugy a helybeli mint a vidéki n. é. közönséget, hogy **mielőbb intézkedni sziveskedjék.**

Posta utjáni megrendelések azonnal elintéztetnek.

A tribünök a bevonulási uton különböző helyeken lévén fölállitva, azok fekvése szerint az árak a következők.

HELYEK ÁRA ELŐRE VÁLTVA:

Egy páholy öt személyre különböző pontok szerint **10** vagy **12 frt.**

Egy ülőhely az első sorokban **2, 2.50** vagy **3 frt.**

Egy ülőhely a többi sorokban **1 frt** vagy **1.50 kr.**

F. é. október hó 10-től a jegyek drágábbak lesznek.

Szeged, 1883. évi szeptember hó 30-án.

A diszitési vállalat

JIRASZEK és KRAUSZ.

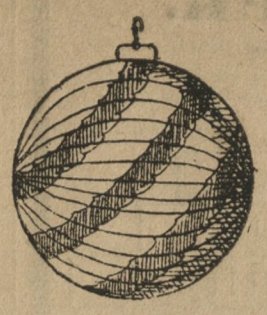
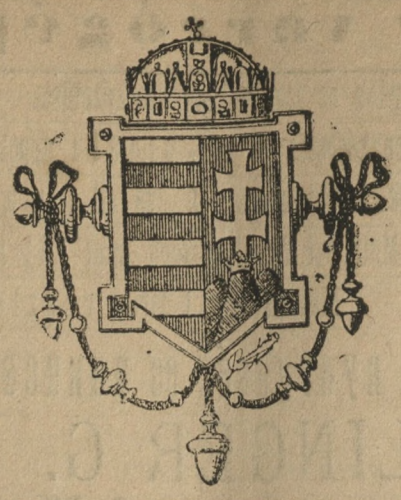
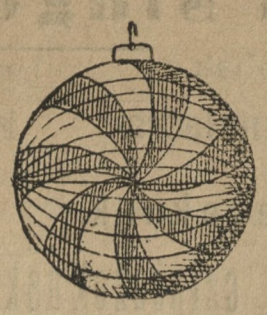

DISZITÉSI CZIKKEK.

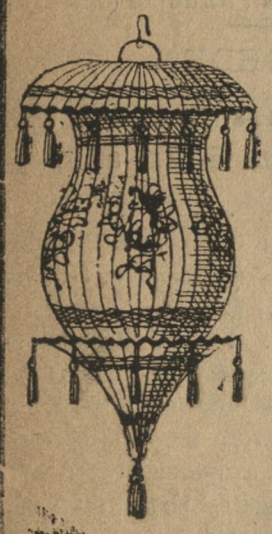

ZÁSZLÓK, CZIMEREK, MONOGRAMMOK, PAPIRLAMPIONOK, TRANSPARENTEK stb.

olcsó szabott árak mellett kaphatók SZEGEDEN, bizományi föraktáramban:

GROSSMANN B.,

az „ARANY GOLYÓHOZ“ czimzett kézmüáru üzletében.

670—10—1

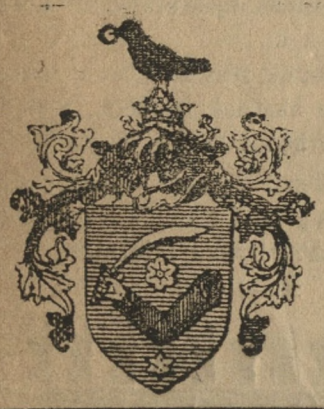

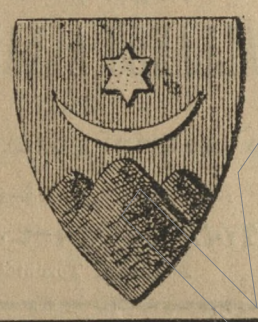

RUMBOLD B.,

zászló és diszitési czikkek gyárosa BUDAPESTEN.

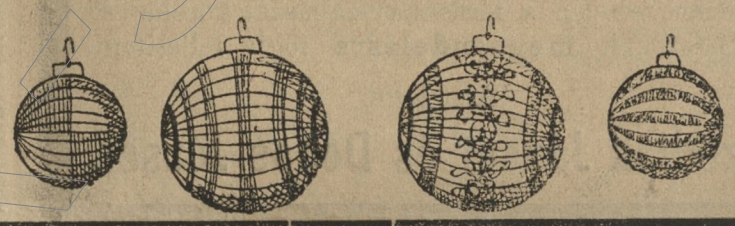

TAJTPIPAMETSZŐ ÜZLET.

Dohányzók figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint **Ő felsége a király látogatása alkalmára** többféle **emlék-tárgyakat** készitettem és pedig **Ő felsége a király,** valamint **Ő excel. Tisza Lajos arczképével, az uj városházával és az uj szinház látképével**

szivarszipkákat és pipákat.

Különösen ajánlom gazdag választéku legfinomabb **tajtékpipáimat, szivarszipkákat tajték- és borostyánból,** ugyszintén elvállalok pipákra és szivarszipkákra **monogrammok** és **czimerek vésését** müvészies kivitellel.

Nemkülönben pipák tisztitását és minden e szakmába vágó javitást jutányos áron és a legrövidebb idő alatt teljesitek. Szivott pipák mindig nagy választékban vannak.

Kiváló tisztelettel

SCHWARCZ FÜLÖP,

659—*—3 **tajtpipametsző.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan utánvét mellett eszközöltetnek.

Dohányzók figyelmébe.

Szegeden, Kárász-utcza Madár-féle ház.

Téli alma, birsalma és körte eladás.

Alulirott gyümölcsészetéből

különféle faju

legnemesebb

alma és körte

nagy és kis mennyiségben megrendelhető.

Az alma **száza** bepakolva és vasutra föladva vagy Szegedre szállitva **3 frt 25 kr.,** a körtéé **4 frt 25 kr.**

663—6—2 **KÉRY JÁNOS.**

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk tisztelt megrendelőinkkel és a n. é. közönséggel tudatni, hogy az egy idő óta fényirdai üzletet nyitott **Letzter L.** ur a helyben, Kölcsey- (ezelőtt könyök-) utczában rég fönnálló és közkedveltségü üzletünkkel **semmiféle viszonyban nincs** és hogy **köztünk s Letzter L. ur között névrokonságon kivül semmiféle összeköttetés nincs.**

Mit is midőn a nevcserébő eredhető netáni félreértések és tévedések kikerülése czéljából a nagyérdemü közönség becses tudomására juttatunk, magunkat a nagyérdemü közönség becses hajlamaiba és pártolásába ajánljuk.

Szegeden, 1883.

Tisztelettel

LETZTER és TÁRSA.

636—*—3 Kölcsey-utcza, a „Próféta“ sörcsarnok mellett.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY

lejövetele alkalmára szükséges

DISZ-MAGYAR FÉRFI-RUHÁKAT

25 frttól kezdve

a legizlésesebben és rövid idő alatt,

továbbá mindenféle

férfi- és gyermek-ruhákat a legujabb divat szerint jól és jutányos árban készit

BLÜH T. férfi-szabó,

Tisza Lajos-körut és kigyó-utcza sarkán, Aigner-féle ház. 642—6—5

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szegeden, 1883. nyomatott Endrényi Lajos és társa könyvnyomdájában.